Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Prawo rzymskie - ćwiczenia , PG_00201768		
Kierunek studiów	Prawo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Prawa Cywilnego -> Zakład Prawa Rzymskiego		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Beata Kowalczyk	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Jacek Wiewiorowski dr Bartosz Szolc-Nartowski dr Beata Kowalczyk	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Adresy kursu na platformie eNauczanie:

Moodle ID: 6891 Prawo rzymskie- ćwiczenia 2026/2027
https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=6891

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	20	2.0	28.0	50

Cel przedmiotu

Student poznaje w trakcie wykładu i cwiczen sens praktyczny i konstrukcje dogmatyczna omawianych instytucji rzymskiego prawa prywatnego oraz podstawowe wiadomosci na temat ich wpływu na rozwoj prawa prywatnego w czasach nowozytnych. Nabywa podstawowe informacje na temat metody rozwijania prawa w antycznym Rzymie oraz wpływu tekstow rzymskich na budowanie nauki prawa w sredniowiecznej i nowozytnej Europie. Wskazany zakres wiedzy o prawie rzymskim powinien ułatwic studentowi zrozumienie natury pojec i instytucji współczesnego prawa prywatnego, wyrastajacych z tradycji prawa rzymskiego. Student zdobywa takze umiejetnosc korzystania z tej tradycji prawnej jako kryterium porownywania roznych systemow prawa prywatnego oraz samodzielnej oceny ewolucji współczesnego prawa prywatnego i rozwoju.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_W04] ma uporządkowaną wiedzę o rodzajach stosunków prawnych i o rządzących nimi prawidłowościami	Student posiada uporządkowaną wiedzę o stosunkach prawnych w prawie rzymskim oraz zasadach nimi rządzących, zwłaszcza w zakresie zobowiązań, własności i dziedziczenia, dostrzegając ich znaczenie dla współczesnego prawa prywatnego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PRAWOJ5_U04] potrafi sprawnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	Student potrafi samodzielnie pozyskiwać wiedzę z różnych źródeł – także obcojęzycznych – oraz wykorzystywać narzędzia informacyjno-komunikacyjne do analizy tekstów źródłowych i przygotowania się do pracy z kazusami z zakresu prawa rzymskiego.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[PRAWOJ5_K02] myśli krytycznie i jest gotowy do rozwiązywania konkretnych problemów prawnych	Student rozwija umiejętność krytycznego myślenia oraz samodzielnego i zespołowego rozwiązywania problemów prawnych na podstawie analizy kazusów i instytucji prawa rzymskiego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PRAWOJ5_U03] potrafi współpracować w zespole i koordynować prace zespołu	Student potrafi współpracować w grupie przy rozwiązywaniu kazusów prawniczych oraz przygotowywać i realizować zespołowo symulacje rozpraw w oparciu o źródła prawa rzymskiego. Wykazuje umiejętność organizowania pracy zespołu i wspólnego podejmowania decyzji.	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PRAWOJ5_W05] w pogłębionym stopniu identyfikuje różnorodne formy życia społecznego, w tym prawa i obowiązki jednostek w różnych kontekstach, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk naruszania prawa i ich konsekwencji	Student rozumie formy życia społecznego w starożytnym Rzymie oraz prawa i obowiązki jednostek, ze szczególnym uwzględnieniem naruszeń prawa i ich konsekwencji w prawie rzymskim.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PRAWOJ5_W02] w pogłębionym stopniu zna i rozumie rozwój historyczny różnych systemów i instytucji prawnych	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie rozwój prawa rzymskiego oraz jego kluczowych instytucji. Posiada wiedzę o ich wpływie na kształt współczesnych systemów prawa prywatnego i rozumie znaczenie tradycji rzymskiej dla prawa kontynentalnego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PRAWOJ5_U06] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów prawnych, generowania ich rozwiązania oraz przewidywania skutków planowanych działań	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu prawa rzymskiego do analizy i interpretacji kazusów, formułowania rozwiązań problemów prawnych oraz przewidywania ich skutków.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych

Treści przedmiotu	I. zajęcia - organizacyjne II. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz nr 1 źródła prawa i pojęcia zasadnicze III. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz nr 2 Osoby, rodzina, czynności prawne IV. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz nr 3 spadki V. zajęcia: kolokwium VI. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz zajęć nr 4 posiadanie i prawa rzeczowe VII. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz zajęć nr 5 ograniczone prawa rzeczowe VIII. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz zajęć nr 6 zobowiązania 1 IX. zajęcia merytoryczne - kwestionariusz zajęć nr 6 zobowiązania 2 X. zajęcia merytoryczne: pisemna praca kontrolna kazus /interpretacja tekstu źródłowego
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wstęp do prawoznawstwa

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
rozwiązanie kazusu - interpretacja tekstu źródłowego	51.0%	50.0%
kolokwium	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Edycje wazniejszych zrodeł w jezyku polskim:

Digesta Iustiniani. Digesta justynianskie. Tekst i przekład, (ed.) T. Palmirski [et al.], wyd. I,
t. I (ks. 1-4) i II (ks. 5-11), Krakow 2013, tomy III (ks. 12-19) i IV (ks. 20-27), Krakow 2014, t. V.1-2 (ks. 28-36), Krakow 2015, t. VI.1-2 (ks.37-44), Krakow 2016, t. VII.1-2 (ks. 45-50), Krakow 2017
Gaius, Instytucje. (eds.) C. Kunderewicz, J. Rezler. Warszawa 1982
'Gai Institutiones'. Instytucje Gaiusa. Tekst i przekład (ed.) W. Rozwadowski, Poznan 2003
Instytucje Justyniana, (ed.) C. Kunderewicz, Warszawa 1986
Ulpiani liber singularis regularum, (eds.) A. Debinski, K. Burczak, Lublin 2016
Zbior prawa mojzeszowego i rzymskiego, (ed.) A. Debinski, Lublin 2011

Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Berier, F., Prawo rzymskie u podstaw prawa prywatnego, Warszawa 2023 (3. wydanie)
Kuryłowicz, M., Wilinski, A., Rzymskie prawo prywatne. Zarys wykładu, Warszawa 2016 (6. wydanie)
Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Berier, F., Warsztaty prawnicze. Prawo Rzymskie, Bielsko Biała 2013 (2. wydanie);
Kolanczyk, K., Prawo rzymskie, Warszawa 2023 (7. wydanie);
Wołodkiewicz, W., Zabłocka, M., Prawo rzymskie. Instytucje, Warszawa 2023 (7. wydanie);
Rozwadowski, W., Prawo rzymskie. Zarys wykładu z wyborem zrodeł, Poznan 1992

	Uzupełniająca lista lektur	Kupiszewski, H., Prawo rzymskie a współczesnosc, Bielsko Biała 2013 (2. wydanie); Kuryłowicz, M., Prawo rzymskie. Historia, tradycja, współczesnosc, Lublin 2003 Słowniki: Sondel, J., Słownik łacinsko-polski dla prawnikow i historykow, Krakow 2006 Berger, A., Encyclopedic Dictionary of Roman Law, Philadelphia 1953 http://www.ebookdb.org/reading/GA107F3EG66B24G3G633G660/Encyclopedic-Dictionary-Of-Roman-Law Litewski, W., Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego, Krakow 1998 Wołodkiewicz, W. (ed.), Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny, Warszawa 1986 Prace ogolne: Alfoldy, G., Historia społeczna starozytnego Rzymu, [tłum.] A. Gierlinska, Poznan 1998 Bojarski, W., Dajczak, W, Sokala, A., Verba iuris. Reguły i kazusy prawa rzymskiego, Torun 2007 Giardina A., (red), Człowiek Rzymu, tłum. P. Bravo, Warszawa 1997 Guarino, A., Diritto privato romano, Napoli 2001 (12. wydanie) Reszczynski, J., Wstep, w: Digesta Iustiniani. Digesta Justynianskie. Wstep i przekład, Pod redakcja T. Palmirskiego (...), t. I., Krakow 2013, s. 9-53 Stein, P., Roman Law in European History, Cambridge 1999 Historia zycia prywatnego. t. I.: Od Cesarstwa Rzymskiego do roku tysiecznego, pod. red. P. Veynea, tłumaczenie K. Arnstowicz, M. Roztworowska, red. naukowa przekładu A. Łos, Wrocław-Warszawa-Krakow 1998 Kosinski, R., Twardowska, K. (ed.), Swiat rzymski w V wieku, Krakow 2010, zwłaszcza ss. 209-328 Talamanca, M. (ed.), Lineamenti di storia del diritto romano, Torino 1989 Waelkens, L., Amne adverso. Roman Legal Heritage in European Culture, Leuven 2015 Zimmermann, R., The Law of Obligations. Roman Foundations of the Civilian Tradition, Oxford 1996 Inne (listy innych lektur dodatkowych podaja tez prowadzacy w trakcie zajec): J. Wiewiorowski, Paremie prawnicze w zwierciadle ewolucji, [w:] Podejscie ewolucyjne w naukach społecznych, redakcja naukowa J. Polowczyk, H. Witczak, M. Błaszak, Warszawa 2018, s. 121-151
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wymień i charakteryzuj historyczne warstwy prawa rzymskiego i wyjaśnij ich wzajemne zależności. Scharakteryzuj pojęcie błędu oraz jego wpływ na ważność czynności prawnej. Pojęcie świadczenia, jego cechy charakterystyczne i rodzaje świadczeń w prawie rzymskim. Przykładowy kazus: Zdeponowałem u ciebie 10, a potem pozwoliłem ci ich użyć. Nerwy i Prokulus sądzą, że już zanim ruszyłeś je z miejsca, mogę domagać się ich zwrotu jako pożyczki, i jest to słuszne, jak sądzi również Marcellus. Albowiem zacząłeś je posiadać animo, zatem ryzyko przechodzi na tego, kto prosił o pożyczkę i można odeń żądać ich zwrotu. Schemat odpowiedzi: 1. Określenie miejsca tekstu w dyskusji prawników rzymskich (miejsce w tekście źródłowym oraz informacja podana w inscriptio plus informacje o jurystach niekiedy informacje w tekście) 2. Rekonstrukcja omawianego w tekście stanu faktycznego (rzeczywisty lub hipotetyczny stan faktyczny). 3. Wskazanie problemu prawnego będącego przedmiotem oceny (kwestia niejasna, dyskusyjna). 4. Nazwanie zasad rozstrzygnięcia *(rationes decidendi)* przyjętych przez jurystów oraz ich ocena plus znaczenie oraz wykorzystanie w tradycji romanistycznej.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.